

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

MEGEP

(MESLEKİ EĞİTİM VE ÖĞRETİM SİSTEMİNİN
GÜÇLENDİRİLMESİ PROJESİ)

AHŞAP TEKNOLOJİSİ

MOBİLYA DÖŞEME İMALATI HELEZONLU DÖŞEME

ANKARA 2007

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen modüller;

- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 02.06.2006 tarih ve 269 sayılı Kararı ile onaylanan, Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında kademeli olarak yaygınlaştırılan 42 alan ve 192 dala ait çerçeve öğretim programlarında amaçlanan mesleki yeterlikleri kazandırmaya yönelik geliştirilmiş öğretim materyalleridir (Ders Notlarıdır).
- Modüller, bireylere mesleki yeterlik kazandırmak ve bireysel öğrenmeye rehberlik etmek amacıyla öğrenme materyali olarak hazırlanmış, denenmek ve geliştirilmek üzere Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında uygulanmaya başlanmıştır.
- Modüller teknolojik gelişmelere paralel olarak, amaçlanan yeterliği kazandırmak koşulu ile eğitim öğretim sırasında geliştirilebilir ve yapılan değişiklikler Bakanlıkta ilgili birime bildirilir.
- Örgün ve yaygın eğitim kurumları, işletmeler ve kendi kendine mesleki yeterlik kazanmak isteyen bireyler modüllere internet üzerinden ulaşılabilirler.
- Basılmış modüller, eğitim kurumlarında öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılır.
- Modüller hiçbir şekilde ticari amaçla kullanılamaz ve ücret karşılığında satılamaz.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ- 1	3
1. HELEZON YAYLI SERT DÖŞEME ZEMİNİ YAPMAK.....	3
1.1. Çeşitleri	4
1.1.1. Sabit Telora Üzerine Yapılan Helezon Yaylı Sert Döşeme Zemini	4
1.1.2. Seyyar Telora Üzerine Yapılan Helezon Yaylı Sert Döşeme Zemini	7
1.2. Özellikleri	8
1.3. Yapım Teknikleri	8
1.4. Helezon Yaylı Sert Döşemede Kullanılan Gereçler.....	8
1.4.1. Helezon Yay	8
1.4.2. Yay Tespit İpleri	10
UYGULAMA FAALİYETİ	11
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	14
ÖĞRENME FAALİYETİ- 2	17
2. HELEZON YAYLI SERT DÖŞEMEYE DOLGU GERECİ KOYMAK	17
2.1. Çeşitleri	17
2.1.1. Doğal Dolgu Gereçleri ile Yapılan Dolgu İşlemi	17
2.1.2. Yapay Dolgu Gereçleri ile Yapılan Dolgu İşlemi	18
2.2. Özellikleri	18
2.3. Yapım Teknikleri	19
UYGULAMA FAALİYETİ	20
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	22
3. HELEZON YAYLI SERT DÖŞEMEYE YÜZ GERECİ TAKMAK.....	25
3.1. Çeşitleri	25
3.1.1. Seyyar Teloralı Döşemeye Yapılan Yüz Kaplama	25
3.1.2. Sabit Teloralı Döşemeye Yapılan Yüz Kaplama.....	26
3.2. Özellikleri	27
3.2. Yapım Teknikleri	27
UYGULAMA FAALİYETİ	29
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	31
MODÜL DEĞERLENDİRME	34
CEVAP ANAHTARLARI	35
KAYNAKÇA	37

AÇIKLAMALAR

MODÜLÜN KODU	543M00075
ALAN	Ahşap Teknolojisi
DAL / MESLEK	Mobilya Döşeme İmalatı
MODÜLÜN ADI	Helezonlu Döşeme
MODÜLÜN TANIMI	Mobilya Döşeme İmalatında, helezon yaylı sert döşeme işlemlerinin yapılışı ve bu işlemler sırasında izlenecek tekniklerin uygulamayla anlatıldığı öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/32
ÖN KOŞUL	
YETERLİK	Helezon yaylı sert döşeme yapmak.
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç Uygun ortam sağlandığında bu modülle düzgün, ölçüsünde, tekniğine uygun olarak helezon yaylı sert döşeme yapabileceksiniz. Amaçlar 1. Tekniğine uygun bir şekilde uygun araç ve gereçlerle helezon yaylı sert döşeme zemini yapabileceksiniz. 2. Tekniğine uygun bir şekilde uygun araç ve gereçlerle helezon yaylı sert döşemeye dolgu gereci koyabileceksiniz. 3. Tekniğine uygun bir şekilde uygun araç ve gereçlerle helezon yaylı sert döşemeye yüz gereci takabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Döşeme gereçleri, döşemede kullanılan aletler, döşemecilikte kullanılan makineler, döşemeci tezgâhı, uygun atölye ortamı.
ÖLÇMEVE DEĞERLENDİRME	Modülün içinde yer alan her faaliyetten sonra, verilen ölçme araçları ile kazandığınız bilgi ve becerileri ölçerek kendi kendinizi değerlendireceksiniz. Öğretmen, modül sonunda size ölçme aracı uygulayarak modül uygulamaları ile kazandığınız bilgi ve becerileri ölçerek değerlendirecektir.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Eskiden döşeme ve döşemecilik dendiği zaman genel olarak koltuk ve kanepeler gibi oturma ve dinlenme mobilyaları akla gelirdi. Özellikle sandalyeler masif ağaçtan veya oturma yüzeyleri kontrplak vb. suni tablalı olarak çıplak uygulanır, yataklar ise içi yün ve pamuk doldurulmuş torbalar olarak düşünülürdü. Gelişen döşemecilik ise sadece oturma ve dinlenme mobilyalarını değil yatma mobilyalarını da içine alacak şekilde genişlemiş, bununla da kalmayarak oturma, dinlenme ve yatma mobilyalarının kullanma kolaylığı ile donatılmasını sağlayan örtü, kılıf gibi uygulamaları ve bu tür mobilyalar dışında bazı dekoratif çalışmaları da kapsamı alanına almıştır.

Helezon yaylı sert döşeme bilgi, beceri ve deneyim gerektiren, yapımı zaman ve işçilik gerektiren bir döşeme tekniğidir. Geçmişten günümüze klasik tarz oturma mobilyalarında yoğun olarak kullanılmaktaydı. Günümüzde makineleşme ve değişik dolgu gereçlerinin ortaya çıkmasıyla el işçiliğine dayalı üretim yapan ve işletmelerin büyük çoğunluğunu oluşturan küçük atölyelerde uygulama alanı azalmıştır.

Bu modülde helezon yaylı sert döşemeye zemin yapmayı, dolgu gereci koymayı ve yüz gereci takma uygulamaları yaparak el becerinizi geliştirirken helezon yaylı sert döşeme yapımında kullanılan gereçleri, alet ve makineleri, döşeme tezgâhı ve döşeme atölyelerini tanıyacak kullanım alanlarını öğreneceksiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ- 1

AMAÇ

Tekniğine uygun bir şekilde uygun araç ve gereçlerle helezon yaylı sert döşeme zemini yapabileceksiniz.

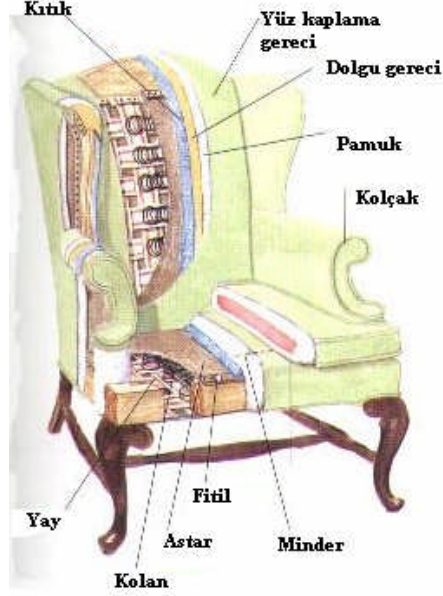
ARAŞTIRMA

Bu faaliyet öncesinde yapmanız gereken öncelikli araştırmalar şunlardır:

- Helezon yaylı sert döşeme zemini yapımında kullanılan araç-gereçleri araştırınız.
- Helezon yaylı sert döşeme zemini yapımında kullanılan döşeme makinelerini araştırınız.
- Araştırma işlemleri için mobilya döşeme atölyelerini ve bu araç ve gereçleri satan iş yerlerini gezmeniz gerekmektedir. Döşeme araç ve gereçlerinin kullanım şekil ve amaçları için ise bu aletleri kullanan kişilerden ön bilgi edininiz.

1. HELEZON YAYLI SERT DÖŞEME ZEMİNİ YAPMAK

Helezon yaylı sert döşeme tekniği genellikle klasik tarzda üretilmiş oturma mobilyalarında uygulanır. Uygulanışı büyük ustalık ve uğraşı gerektirir. Bu nedenle müşteri tarafından özellikle istenmedikçe fazla uygulama alanı olmaz.

Şekil 1.1: Helezon yaylı döşeme

Helezon yaylar ergonomik bir oturma sağlar. Bu yüzden helezon yaylar yatak sanayisinde yoğun bir uygulama alanı bulur. Ayrıca fabrikasyon tarzda üretim yapan işletmeler bu yayları spiral yaylarla kombine kullanarak seri kanepeler ve koltuklar üretmektedir. Bu işletmelerin üretim tekniği fazla el işçiliği ve ustalık gerektirmemekte, üretim daha çok makinelerde yapılmaktadır.

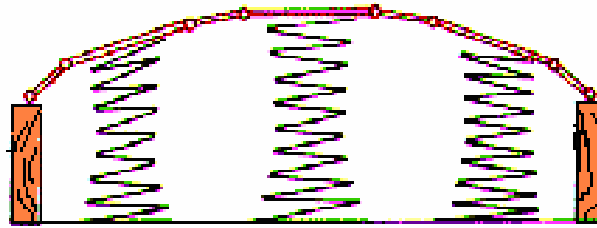
1.1. Çeşitleri

1.1.1. Sabit Telora Üzerine Yapılan Helezon Yaylı Sert Döşeme Zemini

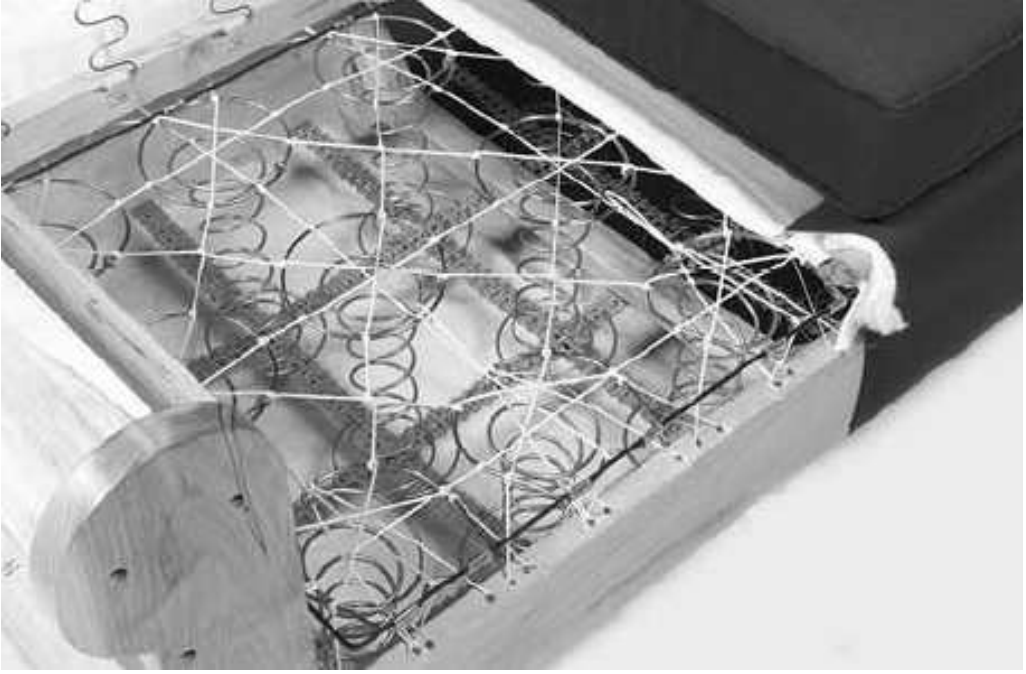
Döşeme zeminine takılan kollar üzerine belirli bir düzende dizilmiş olan helezon yaylar teloranın altına takılmış kolonlara tespit edilir. Daha sonra bu yaylar sicim ipler yardımıyla birbirine sıkıca bağlanır. Telora kenarındaki ip bağlantılarının oturana rahatsız etmemesi için üzeri fitil veya kollarla kapatılır. Helezon yaylar bu şekilde tespit edildikten sonra üzerine bir kat astar bezi veya kanaviçe gerdirilerek ve yaylara tutturularak takılır.

Resim 1.1: Sabit teloraya yapılmış döşeme zemini

Şekil 1.2: Sabit teloraya spiral helezon döşeme kesiti

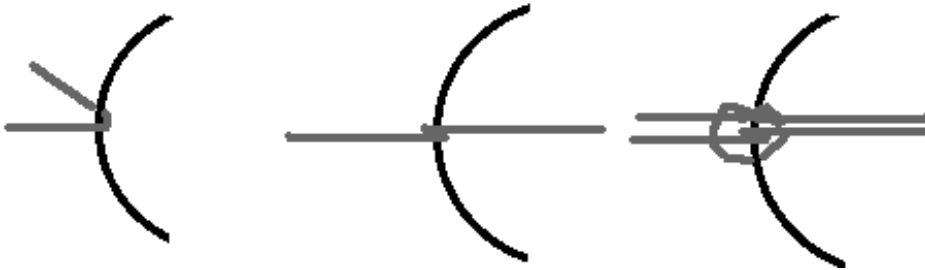
Resim 1.2: Sabit teloraya yapılmış döşeme zemini

1.1.2. Seyyar Telora Üzerine Yapılan Helezon Yaylı Sert Döşeme Zemini

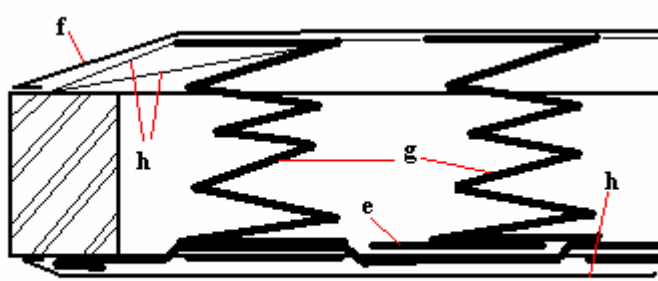
Seyyar teloraya yapılan bu işlemin sabit teloraya yapılan işlemden pek farkı yoktur. Kolanlar teloranın altına tespit edilir. Helezon yaylar bu şekilde tespit edildikten sonra üzerine bir kat astar bezi veya kanaviçe gerdirilerek ve yaylara tutturularak takılır.

Resim 1.3. Seyyar teloraya yapılmış döşeme zemini

Şekil 1. 3. Çift iple yayların birbirine bağlanması

a.Kontraplak b.Kauçuk c.Beyaz d.Yüz kumaşı e.Kolon f.Kanaviçe g.Yay
h.Astar kumaş

Şekil 1.4: Helezon yaylı döşeme kesiti

1.2. Özellikleri

Helezon yaylı sert döşeme zemini döşemenin en önemli aşamasıdır. Yayların yerleşimi ve bağlantılarının çok iyi yapılması gerekir. Sonradan yapılacak tüm işlemler bu zemin üzerine yapılacağından itinalı bir çalışma yapmak gerekir. Ortopedik bir oturma sağlar.

Resim 1. 4. Helezon yayla yapılmış döşeme zemini

1.3. Yapım Teknikleri

- Döşeme yüzeyinden biraz uzunca olmak üzere kesilen kolanlar teloraya tutturulur.
- Telora zeminine tutturulan kolanlar üzerine yeterli sayıda helezon yay yerleştirilir ve kolanlara tutturulur.
- Telora zeminine tutturulan yaylar üst kısımlarından ipler yardımıyla birbirine ve telora yanlarına tutturulur.
- Astar bezi yaylara tutturulduktan sonra gerginliği bozulmadan zımba çivileri ile sağlamca teloraya tutturulur.

1.4. Helezon Yaylı Sert Döşemede Kullanılan Gereçler

1.4.1. Helezon Yay

Döşemeye esneklik kazandırmak ve rahatlık sağlamak amacıyla kullanılan yaylardır. Piyasada değişik boy ve kalınlıklarda bulunur. Döşeme yüksekliğine göre değişik boylarda yay kullanılır. Bu yaylar 2–3 mm kalınlığında paslanmayan çelik tellerden yapılır. Bu yaylar satın alındığı haliyle kullanılmaz. Ham alma işleminin yapılması gerekir. Ham alınmadan kullanılan yay ilk kullanımda çöker ve elastikiyeti kaybolur.

Ham alma işlemi şu şekilde yapılır:

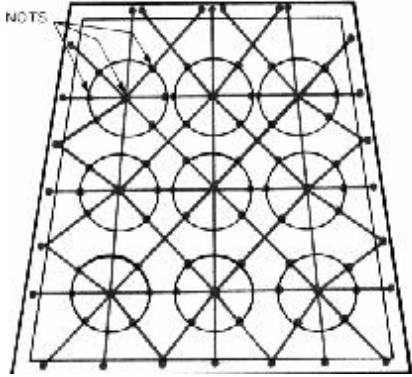
- Yayın ilk halkası iki elin baş ve işaret parmağı ile sıkıştırılır.
- Yavaşça halkalar döndürülerek üst kısma ulaşılır.
- Daha sonra yay orta kısmından iki yana esnetilerek düzeltilir.

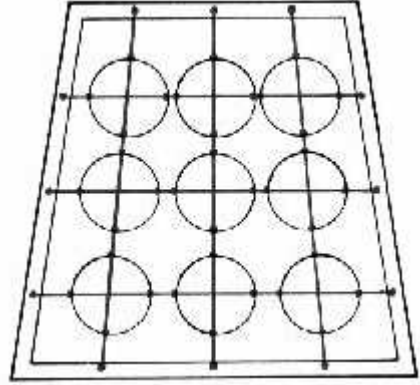
Resim 1.5:Helezon yay

Resim 1.6:Değişik boyda helezon yaylar

Resim 1.7: Çapraz yay bağlama

Resim 1.8: Düz yay bağlama

1.4.2. Yay Tespit İpleri

Döşemede yayların birbirine ve teloraya tespit edilmesinde kullanılır. Bu iplere sicim de denilmektedir. Yaylar üst halkalarından doğrudan bu ipler yardımıyla birbirlerine ve teloraya tespit edilir.

Resim 1.9:Yay tespit ipleri (sicim)

UYGULAMA FAALİYETİ

Helezon yaylı sert döşeme zemini hazırlama uygulaması yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>➤ Kolanları hazırlayınız.</p> 	<p>➤ Teloraya göre kolan boyalarını kesiniz.</p>
<p>➤ Helezon yayları hazırlayınız.</p> 	<p>➤ Döşeme yüzeyinin büyüklüğüne göre yay seçiniz ve ham alma işlemini uygulayınız</p>
<p>➤ Astar gerecini hazırlayınız.</p> 	<p>➤ Gerekli fazlalığı vererek astar kumaşları ölçüsünde kesiniz.</p>

<p>➤ Kolanları teloraya takınız.</p> 	<p>➤ Gergin bir şekilde kolanları zımba çivileri ile teloraya tutturunuz.</p>
<p>➤ Yayları kolanlara ve teloraya sicimle bağlayınız.</p> 	<p>➤ Bağlama işleminde kullanılacak iplerin sağlam olmasına ve yaylara düğümlerle tutturulmasına dikkat ediniz.</p>
<p>➤ Yayların üzerine astar takınız.</p> 	<p>➤ Astar gerecini teloraya ve yaylara tutturunuz.</p>
<p>➤ Siyah astarı döşemeye takınız.</p>	<p>➤ Döşemede kullanılacak tarzda bir astar kumaş seçiniz.</p>

➤ Ölçü ve biçim kontrolü yapınız.

➤ Döşeme yüksekliğini ve biçimini kontrol ediniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bu faaliyet kapsamında kazandığınız bilgileri, aşağıdaki soruları cevaplandırarak değerlendiriniz.

Çoktan Seçmeli Sorular

1. Helezon yayların kullanım alanı aşağıdakilerden hangisidir?
A) Döşeme zemini
B) Astar kumaş yerine
C) Yüz kaplama işlemi
D) Döşeme gereçlerinin tutturulması
2. Helezon yaylı sert döşeme daha çok hangi tür oturma mobilyalarında uygulanır?
A) Sandalyelerde
B) Modern mobilyalarda
C) Klasik mobilyalarda
D) Düz hatlı mobilyalarda
3. Helezon yaylı döşemenin zemininde hangi gereç kullanılmaz?
A) Astar kumaş
B) Kolan
C) Kauçuk
D) Kanaviçe
4. Helezon yaylı döşeme hangi tür telora üzerine uygulanır?
A) lambalı telora
B) Sabit ve seyyar telora
C) Eğmeçli telora
D) Düz telora
5. Helezon yaylar kullanılmadan önce hangi işleme tabi tutulur?
A) Boylarının kesim işlemi
B) Ham alma işlemi
C) Isıtma işlemi
D) Gerdirme işlemi

Doğru- Yanlış Test Soruları

Bu faaliyet kapsamında hangi bilgileri kazandığınızı belirleyebilmeniz için bir kısmı doğru, bir kısmı yanlış cümleler verilmiştir. Cümle doğru ise başındaki parantezin içerisine **D**, yanlış ise **Y** harfini koyunuz.

1. () Helezon yaylı sert dōřemede pamuk, dolgu gereci olarak kullanılır.
2. () Helezon yaylar dōřenmeden önce zemine kolan takılması gerekir.
3. () Helezon yayların boyları birbirinden farklıdır.
4. () Yaylar teloraya yay kelepçeleri ile tutturulur.
5. () Helezon yaylar dōřemede ergonomi sağlar.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız ve doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevapladığınız konularla ilgili konuyu tekrarlayınız. Başarılıysanız bir sonraki bölüme geçiniz.

Uygulamalı Test

Helezon yaylı sert döşeme zemini hazırlayınız. Bu uygulamayı aşağıdaki kriterlere göre kontrol ediniz.

Açıklama: Aşağıda listelenen davranışları kendinizde gözleyemediyseniz HAYIR, gözlediyseniz EVET şeklinde karşısındaki kutucuğa (X) le işaretleyiniz.		
Değerlendirme Kriterleri	Değer Ölçeği	
	Evet	Hayır
Uygun bir iş önlüğü giydiniz mi?		
Uygun astar gereci hazırladınız mı?		
Döşeme yüksekliğine göre yayları hazırladınız mı?		
Yayları teloraya taktınız mı?		
Astar gerecini teloraya ve yaylara düzgün bir şekilde taktınız mı?		
Elle ve gözle ölçü ve biçim kontrolü yaptınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı kontrol ederek kendinizi değerlendiriniz, HAYIR yanıtlarınız var ise bu yanıtlarınızla ilgili konuyu tekrarlayınız. Tamamı EVET ise diğer öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ- 2

AMAÇ

Tekniğine uygun bir şekilde uygun araç ve gereçlerle helezon yaylı sert döşemeye dolgu gereci koyabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Bu faaliyet öncesinde yapmanız gereken öncelikli araştırmalar şunlardır:

- Helezon yaylı sert döşemede kullanılan dolgu gereçlerini araştırınız.
- Helezon yaylı sert döşemeye dolgu gereci koymada kullanılan döşeme araçlarını araştırınız.
- Helezon yaylı sert döşemeye dolgu gereci koymada kullanılan döşeme makinelerini araştırınız.

Araştırma işlemleri için mobilya döşeme atölyeleri ile bu araç ve gereçleri satan iş yerlerini gezmeniz gerekmektedir. Helezon yaylı döşeme araç ve gereçlerinin kullanım şekil ve amaçları için ise bu aletleri kullanan kişilerden ön bilgi ediniz.

2. HELEZON YAYLI SERT DÖŞEMEYE DOLGU GERECİ KOYMAK

2.1. Çeşitleri

2.1.1. Doğal Dolgu Gereçleri ile Yapılan Dolgu İşlemi

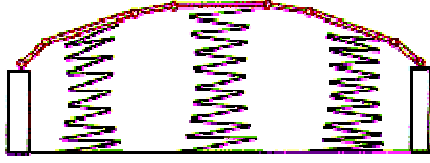
Doğal dolgu gereçleri, uzun süre formunu koruyan ve deforme olmayan bir dolgu gereçidir. Helezon yaylı döşemelerde de çok rahatlıkla kullanılabilir. Ayrıca terletme yapmaması ve doğal oluşu birçok kişi tarafından tercih edilmesinde önemli bir rol oynar. Bu amaçla kullanılan gereçler pamuk ve kütük gibi gereçlerdir. Kütük ve pamuk gibi dağınık dolgu gereçlerinin döşemeye yerleştirildikten sonra dikişle sabitlenmesi gerekir.

Resim 2.1: Kütük

Resim 2.2: Helezon yaylı döşemeye konulmuş dolgu gerecinin dikilmesi

Şekil 2.1: Helezon yaylı döşeme kesiti

2.1.2. Yapay Dolgu Gereçleri ile Yapılan Dolgu İşlemi

Yapay dolgu gereçleri günümüzde tüm döşeme dolgularında çok yaygın olarak kullanılmaktadır. Gerecin her an kullanıma hazır halde bulunması kullanım kolaylığı sağlar. Yaylı döşeme zeminine uygun ölçüde kesilmiş yapay kauçuk Kaymaması için zemine dikişle tutturulur.

Resim 2.3: Kauçukla yapılmış döşeme dolgusu

2.2. Özellikleri

Helezon yaylı döşeme yüksek bir döşeme şeklidir. Tekniğine uygun olarak hazırlanmış döşeme zeminini üzerine dolgu gereci koyma işlemi dikkat ve itina gerektirir. Konulacak dolgu gerecinin kaymaması için zemin üzerine tutturulan astar gereğine tutturulması gerekir.

Koltuk, kanepeler ve yaylı yataklar gibi işlemlerde uygulanır. Bu döşemelerde döşeme yüksekliği ortalama 10-15 cm civarındadır.

2.3. Yapım Teknikleri

- Dolgu gereci döşeme yüzeyine uygun olarak kesilerek hazırlanır.
- Döşemede dolgu gereci olarak pamuk, elyaf, kırpıntı kauçuk veya kütük kullanılacaksa plaka kauçuktan önce yüzeye dengeli bir şekilde serilir.
- Plaka kauçuk döşeme kenarlarına zımba çivileri yardımıyla, astar bezine dikişle tutturulur.
- Astar kumaşı gergin bir biçimde dolgu gerecinin üzerine ve zemine dikişle tutturulur, işlem tamamlanır.

UYGULAMA FAALİYETİ

Helezon yaylı sert döşemeye dolgu gereci koyma uygulaması yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>➤ Dolgu gerecini hazırlayınız.</p> 	<p>➤ Döşemenin cinsine göre dolgu gereci seçiniz.</p>
<p>➤ Astar gerecini hazırlayınız.</p> 	<p>➤ Döşemede kullanılacak dolgu gereğine göre astar seçiniz.</p>
<p>➤ Dolgu gerecini döşemeye dengeli bir şekilde yerleştiriniz.</p> 	<p>➤ Dolgu gerecinin döşeme yüzeyine dengeli dağılmasını sağlayınız.</p>

<p>➤ Dolgu gerecini tespit ediniz.</p> 	<p>➤ Kaymaması için dolgu gerecini döşemeye tespit ediniz..</p>
<p>➤ Astar gerecini tespit ediniz.</p> 	<p>➤ Astar gerecini gerdirerek takmayı unutmayınız</p>
<p>➤ Ölçü ve biçim kontrolü yapınız.</p> 	<p>➤ Döşeme yüksekliğini ve biçimini kontrol ediniz.</p>

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bu faaliyet kapsamında kazandığınız bilgileri, aşağıdaki soruları cevaplandırarak değerlendiriniz.

Çoktan Seçmeli Sorular

1. Helezon yaylı döşeme dolgusunda aşağıdakilerden hangisi kullanılmaz?
A) Kauçuk
B) Kolan
C) Silikon elyaf
D) Pamuk
2. Helezon yaylı sert döşeme hangi tür işlerde uygulanır?
A) Ergonomik olması gereken döşemelerde
B) Basit ve ucuz işlerde
C) Döşemenin sert olması istenilen işlerde
D) Döşemenin sağlam olması gereken işlerde
3. Helezon yayların yerini hangi gereç almıştır?
A) Elyaf
B) Kauçuklar
C) Kolanlar
D) Spiral yaylar
4. Aşağıdakilerden hangisi helezon yaylı döşemede kullanılan yüz kaplama gereci değildir?
A) Kumaş
B) Kıtık
C) Deri
D) Yapay deri
5. Aşağıdakilerden hangi gereç helezon yayların teloraya tutturulmasında kullanılır?
A) Kıtık
B) Astar bezi
C) Yapıştırıcı
D) Sicim

Doğru-Yanlış Test Soruları

Bu faaliyet kapsamında hangi bilgileri kazandığınızı belirleyebilmeniz için bir kısmı doğru, bir kısmı yanlış cümleler verilmiştir. Cümle doğru ise başındaki parantezin içerisine **D**, yanlış ise **Y** harfini koyunuz.

1. () Helezon yaylı sert dōřemede kauçuk dolgu gereci olarak kullanılmaz.
2. () Helezon yaylı dōřemeler ergonomiktir.
3. () Dōřeme dolgusunda kırık kullanılır.
4. () Dolgu gereçlerini dōřemeye tutturmak gerekmez.
5. () Dōřemenin rahatlığı ve gōrünümu dolgu gereçlerine bağlıdır.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız ve doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevapladığınız konularla ilgili konuyu tekrarlayınız. Başarılıysanız bir sonraki bōlume geçiniz.

UYGULAMALI TEST

Helezon yaylı sert döşemeye dolgu gereci koyunuz. Bu uygulamayı aşağıdaki kriterlere göre kontrol ediniz.

Değerlendirme Kriterleri	Değer Ölçeği	
	Evet	Hayır
Uygun bir iş önlüğü giydiniz mi?		
Uygun astar gereci hazırladınız mı?		
Dolgu gereçlerini hazırladınız mı?		
Dolgu gerecini döşemeye yerleştirdiniz mi?		
Astar gerecini dolgu üzerine düzgün bir şekilde taktınız mı?		
Elle ve gözle ölçü ve biçim kontrolü yaptınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı kontrol ederek kendinizi değerlendiriniz, HAYIR yanıtlarınız var ise bu yanıtlarınızla ilgili konuyu tekrarlayınız. Tamamı EVET ise diğer öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ- 3

AMAÇ

Tekniğine uygun bir şekilde uygun araç ve gereçlerle helezon yaylı sert döşemeye yüz gereci takabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Bu faaliyet öncesinde yapmanız gereken öncelikli araştırmalar şunlardır:

- Helezon yaylı sert döşemede kullanılan yüz gereçlerini araştırınız.
- Helezon yaylı sert döşemeye yüz gereci takmada kullanılan döşeme araçlarını araştırınız.
- Helezon yaylı sert döşemeye yüz gereci takmada kullanılan döşeme makinelerini araştırınız.
- Araştırma işlemleri için mobilya döşeme atölyelerini ve bu araç ve gereçleri satan işyerlerini gezmeniz gerekmektedir. Helezon yaylı döşeme araç ve gereçlerinin kullanım şekil ve amaçları için ise bu aletleri kullanan kişilerden ön bilgi ediniz.

3. HELEZON YAYLI SERT DÖŞEMEYE YÜZ GERECİ TAKMAK

3.1. Çeşitleri

3.1.1. Seyyar Teloralı Döşemeye Yapılan Yüz Kaplama

Bu döşeme türünde yüz gereci takma işleminin diğer döşeme türlerinden pek farkı yoktur. Yüz kaplama gereci teloranın altına dönecek ölçüde kesilerek hazırlanır.

Resim 3.1. Döşemeye takılmış yüz gereci

Resim 3.2: Döşemeye takılmış astar kumaşı

3.1.2. Sabit Teloralı Döşemeye Yapılan Yüz Kaplama

Sabit teloralı döşemelere fontlu döşeme de denilmektedir. Bu tip döşeme işlerinde yüz kumaşı telora altına kadar döndürülmeyecekse kumaş bitim yerlerinin kabara veya şeritlerle gizlenmesi gerekir.

Resim 3.3: Yüz kumaşının teyel dikişi

3.2. Özellikleri

Yüz gereci, yapılan işin vitrin kısmı olduğundan özenli çalışma gerektirir. Bu tip döşemelerde genellikle çiçek ve değişik figürlü desenli kumaşlar tercih edilir. Kumaş mümkün olduğunca gergin tespit edilmelidir. Koltuk ve kanepeler geniş hacimli mobilyalar olduğundan yüzeylere uygun olarak kesilen kumaşların dikiş makinesinde dikilmesi gerekebilir.

Koltuk ve kanepeler gibi oturma mobilyaları ile yaylı yatak yapımında uygulanır. Bu döşemelerde döşeme kalınlığı ortalama 10-15 cm civarındadır.

Resim 3.3: Yüz kumaşının dikilmesi

3.2. Yapım Teknikleri

- Yüz gerecinin altına bir kat plaka elyaf uygun ölçüde kesilerek yerleştirilir.
- Döşeme yüzeyine göre fazlalığı verilerek şablona göre kesilen kumaş, dikiş işleminden sonra zımba telleri yardımıyla döşemeye tutturulur.

Resim 3.4

- Bazı döşemelerde (bazı sandalye ve koltuk arkalıklarında) kumaş komple dikilerek döşemeye giydirilir.

Resim 3.5: Aralığı giydirmeye olarak döşenmiş sandalye

- Tutturulan kenarların dışında kalan kumaş falçata veya makas ile kesilir.

Resim 3.6: Kumaş fazlalıklarının makasla kesilmesi

- Kumaş ve teloranın ek yerleri gizlemek ve dekoratif görünmesini sağlamak amacıyla şeritle kapatılır. Şerit, sıcak silikon ile yapıştırılır.

Resim 3.7: Kabara ile gizlenmiş ek yerleri

UYGULAMA FAALİYETİ

Helezon yaylı sert döşemeye yüz gereci takma uygulaması yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>➤ Elyafı hazırlayınız.</p> 	<p>➤ Telora ölçüsüne göre elyafı kesiniz.</p>
<p>➤ Yüz kumaşını hazırlayınız.</p> 	<p>➤ Döşeme ölçüsüne göre gerekli fazlalığı vererek kumaşı kesiniz.</p>
<p>➤ Elyafı döşemeye yerleştirerek tutturunuz.</p> 	<p>➤ Elyafı birkaç noktadan teloraya tutturunuz.</p>

- Kumaşı döşemeye gergince tutturunuz.

- Karşılıklı birer kenardan çivileyip yeterli gerdirme işleminden sonra çivileri sıklaştırınız.

- Kumaş fazlalıklarını keserek temizleyiniz.

- Kumaş fazlalıklarını falçata veya maket bıçağı ile temizleyiniz.

- Ölçü ve biçim kontrolü yapınız.

- Döşeme yüksekliğini ve biçimini kontrol ediniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bu faaliyet kapsamında kazandığınız bilgileri, aşağıdaki soruları cevaplandırarak değerlendiriniz.

Çoktan Seçmeli Sorular

1. Döşeme dolgusuna yüz gereci takılmadan önce hangi gereç takılmalıdır?
A) Şerit
B) Kabara
C) Elyaf
D) Kolan
2. Klasik oturma mobilyalarında hangi tür kumaşlar tercih edilir?
A) Düz renkli kumaşlar
B) Ekose kumaşlar
C) Çiçek desenli kumaşlar
D) Puanlı kumaşlar
3. Şeritler ne amaçla kullanılır?
A) Döşemenin yüksekliğini arttırmak.
B) Kumaş bitim yerlerini gizlemek.
C) Yüzey kaplamak amacıyla.
D) Döşemenin esnekliğini arttırmak.
4. Helezon yaylı döşeme hangi tür telora üzerine uygulanır?
A) Lambalı telora
B) Düz telora
C) Eğmeçli telora
D) Sabit ve seyyar telora
5. Plaka elyaf döşemede nerede kullanılır?
A) Yayların hemen üzerinde
B) İlk olarak teloraya takılır.
C) Dolgu gerecinin altında
D) Kumaştan hemen önce

Doğru-Yanlış Test Soruları

Bu faaliyet kapsamında hangi bilgileri kazandığınızı belirleyebilmeniz için bir kısmı doğru, bir kısmı yanlış cümleler verilmiştir. Cümle doğru ise başındaki parantezin içerisine **D**, yanlış ise **Y** harfini koyunuz.

1. () Kumaş, yüz gereci olarak kullanılmaz.
2. () Deri, yüz kaplama gereci olarak kullanılır.
3. () Kumaşlar dokularına göre sınıflandırılır.
4. () Kumaş, teloraya zımba çivileri ile tutturulmaz.
5. () Döşeme kumaşının solmaya dayanıklı olması gerekir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız ve doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevapladığınız konularla ilgili konuyu tekrarlayınız. Başarılıysanız bir sonraki bölüme geçiniz.

Uygulamalı Test

Helezon yaylı sert döşemeye yüz gereci takınız. Bu uygulamayı aşağıdaki kriterlere göre kontrol ediniz.

Değerlendirme Kriterleri	Değer Ölçeği	
	Evet	Hayır
Uygun bir iş önlüğü giydiniz mi?		
Yüz kaplama gerecini hazırladınız mı?		
Astar gerecini hazırladınız mı?		
Astar gerecini teloraya düzgün bir şekilde taktınız mı?		
Yüz kaplama gerecini taktınız mı?		
Elle ve gözle ölçü ve biçim kontrolü yaptınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı kontrol ederek kendinizi değerlendiriniz, HAYIR yanıtlarınız var ise bu yanıtlarınızla ilgili konuyu tekrarlayınız. Tamamı EVET ise diğer öğrenme faaliyetine geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Modül Değerlendirme (Yeterlik Ölçme)

Bu modülde kazandığınız davranışları aşağıdaki ölçütlere göre değerlendiriniz		
Değerlendirme Ölçeği	Evet	Hayır
1. Çalışma ortamını faaliyete hazır duruma getirdiniz mi?		
2. Kullanılacak araç gereci uygun olarak seçtiniz mi?		
3. Kullanacak malzemelerin uygunluğunu kontrol ettiniz mi?		
4. Çalışma ortamında yeterli güvenlik tedbiri aldınız mı?		
5. Döşeme esnasında olabilecek yaralanmalara karşı tedbir aldınız mı?		
6. Çalışma ortamında yeterli aydınlatma sağladınız mı?		
7. Kullanılan araç gereçleri işlem sonunda kaldırdınız mı?		
8. Döşeme aletlerini hazır hale getirdiniz mi?		
9. Telorayı döşemeye hazırladınız mı?		
10. Uygun kolanı teloraya taktınız mı?		
11. Kolan fazlalıklarını kestiniz mi?		
12. Astar bezini uygun ölçüde kestiniz mi?		
13. Zımba tabancası ile kolanları çaktınız mı?		
14. Kolan gergi aletini kullandınız mı?		
15. Astar bezini gergin olarak taktınız mı?		
16. Uygun boyda helezon yay seçtiniz mi?		
17. Helezon yaylarda ham alma işlemini yaptınız mı?		
18. Helezon yayları döşeme zeminine yerleştirdiniz mi?		
19. Yayları zemine tespit ettiniz mi?		
20. Yayları birbirine ve teloraya tespit ettiniz mi?		
21. Yayların üzerine astar bezini tespit ettiniz mi?		
22. Dolgu gerecini yerleştirdiniz mi?		
23. Dolgu gerecini tespit ettiniz mi?		
24. Elyafı uygun ölçüde keserek yerleştirdiniz mi?		
25. Yüz kumaşını uygun ölçü ve biçimde kestiniz mi?		
26. Yüz kumaşını taktınız mı?		
27. Döşemeye kabara ve şerit taktınız mı?		
28. Döşemede ölçü ve biçim kontrolü yaptınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı kontrol ederek kendinizi değerlendiriniz, “HAYIR” yanıtlarınız var ise hayır yanıtlarınızla ilgili öğrenme faaliyetlerini tekrarlayınız. Tamamı “EVET” ise bir sonraki modüle geçiniz.

CEVAP ANAHTARLARI

Öğrenme Faaliyeti 1 Çoktan Seçmeli Test

Sorular	Cevaplar
1	A
2	C
3	C
4	B
5	B

Öğrenme Faaliyeti 1 Doğru Yanlış Cevap Anahtarı

Sorular	Cevaplar
1	D
2	D
3	D
4	Y
5	D

Öğrenme Faaliyeti 2 Çoktan Seçmeli Test

Sorular	Cevaplar
1	B
2	A
3	B
4	B
5	D

Öğrenme Faaliyeti 2 Doğru Yanlış Cevap Anahtarı

Sorular	Cevaplar
1	Y
2	D
3	D
4	Y
5	D

Öğrenme Faaliyeti 3 Çoktan Seçmeli Test

Sorular	Cevaplar
1	C
2	C
3	B
4	D
5	D

Öğrenme Faaliyeti 3 Doğru Yanlış Cevap Anahtarı

Sorular	Cevaplar
1	Y
2	D
3	D
4	Y
5	D

MODÜL DEĞERLENDİRME

Helezonlu döşeme modülü, faaliyetleri ve çalışmaları sonunda kazandığınız davranışların değerlendirilmesi için öğretmeniniz size ölçme aracı uygulayacaktır. Bu değerlendirme sonucuna göre bir sonraki modüle geçebilirsiniz.

Helezonlu döşeme modülünün bitiminde değerlendirmesi için öğretmeninizle iletişim kurunuz.

KAYNAKÇA

- İLTER, Rıfat N. **Modern Döşemecilik ve Ev Dekorasyonu**, Ankara 1974
- DİNÇEL, Kemal. **Mobilya Döşemeciliği, Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulu Yayınları** Ankara 1971
- İLTER, Rıfat N. **Mobilya Döşemeciliği** MEB: Yayınevi, İstanbul 1990
- www.agacisleridersleri.tripod.com